

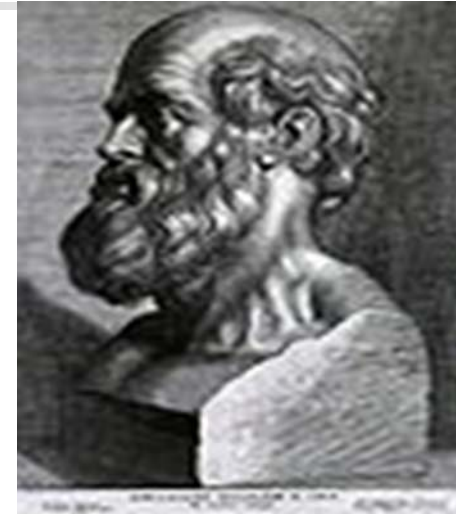

Několik poznámek k epidemiologické terminologii

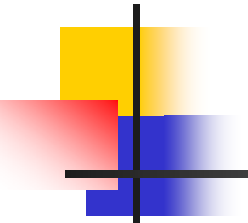
Doc. MUDr. Hana Podstatová, DrSc.
Pečenkovy dny, září 2010

Epidemiologie

- **epi** – nad, mezi (řečtina)
- **démos** – lid
- **logos** – nauka, věda
- **Hippokratés** (? 460-380 př.n.l.) *(od Petra Paula Rubense)*

Vliv prostředí a životního stylu na zdraví,
studium distribuce a determinant nemocí,
výsledky studia k řešení zdravotních problémů.

-
-
- Lékařské odvětví zabývající se studiem faktorů ovlivňujících zdraví a nemocností obyvatelstva a slouží také jako poklad k opodstatnění lékařských zásahů, provedených v zájmu veřejného zdravotnictví a preventivního lékařství.

Epidemiologie

tvoří základ metodologie výzkumu ve zdravotnictví a **pomáhá** :

- při identifikaci rizikových faktorů pro vznik nemocí (*přenosných i nepřenosných*)
 - při optimalizaci a efektivnosti léčby
- + poznatky z biologie, sociologie, filozofie

Základní typy aplikací

- **Klinická** epidemiologie – výskyt, rozdělení, vývoj nemoci, nemocnost, úmrtnost.....
- **Sociální** epidemiologie – faktory společnosti a prostředí, analýza, experiment
- **Manažerská** epidemiologie – aplikace na řízení zdravotnictví a zdravotní péče

Adjektiva :

- epidemiologický ...?
- epidemický ... ?
- protiepidemický ?

Epidemiologický ...

- monitoring, šetření
- anamnéza, vizita aj.
- epikríza, epizoda
- charakteristika zdroj, přenos, počet vnímavých
- Činnost **epidemiologický** závažná
- **Epidemiologická** situace, riziko

Epidemický ...

- Epidemický proces =

proces šíření nákazy

proces vzniku a šíření nákazy

od zdroje k vnímavému jedinci

- **epidemické šíření nákazy** – epidemie

Protiepidemický ...

- **Protiepidemická opatření**
= proti vzniku a šíření nákazy
- preventivní a represivní...

Hygienická a protiepidemická péče

- **KHS** (KHES, OHES) **protiepidemický** odbor, odd.

Hygienická služba →

orgány ochrany veřejného zdraví OOVZ

- nemocniční hygienik – epidemiolog
požadavky na provoz, postupy, režim aj.
„hygienicko-**epidemický** režim “ u bc. v krajské nem.
vzdělávací programy MZ hyg.**epidemiologický** režim laboratoří
- profesionální nákazy a nozokomiální nákazy

X. Standardy protiepidemických opatření

- hygienicko-**epidemiologické** předpisy ??
- „hygienické a **epidemiologické** požadavky ..
za účelem snižování rizika infekce “
- „oblast hygienicko-**epidemiologické** problematiky“
- „hygienicko-**epidemiologické** významné situace“
- **epidemiologické** postupy ?

Nemocniční nákazy

- nozokomiální + ambulantní péče

- NI = **infekce** NN = **nákaza**

nozokomiální infekce nemocniční nákaza

zdroj nákazy, původce nákazy, ohnisko nákazy ...

- **Infekce spojené se zdravotní péčí**

- Akční plán MZ ČR kvality a bezpečnosti zdravotní péče
na období r. 2010–2012

Zdroj nákazy

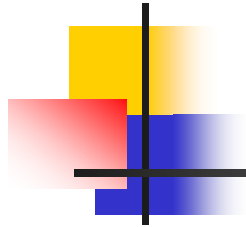
- zdrojem jsou **ruce** ?
- zdrojem je **voda** ... ?
- zdrojem jsou kontaminované **pomůcky** !
- **průnik lokál. ATB do zdroje infekce ??**

zdroj původce nákazy

Dezinfekce – antiseptice

- **Dezinfekce** – *§17 odst.(2) zák.č.258/2000 Sb.,*
.... zneškodňování mikrobů na předmětech
+ **cíl - přerušení cestu přenosu nákazy**
- **Antiseptice** = odstranění mikrobů na živé tkáni..
- dezinfekce rukou – **antiseptické mytí**
- Hygiena rukou a zabezpečení

- celotělová dezinfekce ?

antiseptická koupel

Listér „karbolová sprcha“ karbol+lněný olej před operací

- aseptický – septický (čistý – nečistý)
postup, pokoj, prostředí aj.
- **sterilní** prostředí ? **sterilní** operační sál ?

Prádlo ze zdrav. zařízení

- **vehikulum mikroorganismů**

(Čas. Sestra, ZDN) **vehikulum původce nákazy**

- ***Nositel*** – látka ředící nebo objemově zvětšující lék, látka pro snadnější přípravu, ***nosič*** – hmota, přidávaná k účinné látce

- Prádlo a druhy podle zdravotního rizika

Příloha č.4. Vyhl. MZ ČR č.195/2005 Sb.,

- Infekční – tj. kontaminované prádlo

- (tzv. superodolná bakterie)

Děkuji za pozornost !

